

1 - Моите права като жертва на престъпление

Каква информация ще получа от компетентния орган (напр. полицията, прокуратурата) след престъплението, но преди дори да съм съобщил за неговото извършване?

Преди да съобщите за престъплението, можете да получите информация за Вашите права от уебсайта на Федералното министерство на правосъдието (*Bundesministerium für Justiz*) ([тук](#)) и на горещата телефонна линия за жертви на престъпления (*Opfernotruf*) или уебсайта на горещата телефонна линия за жертви на престъпления (0800 112 112 или [тук](#)).

В качеството си на жертва на престъпление имате право да получавате информация от органите за Вашите права. По принцип тази информация следва да бъде предоставена в началото на разследването. Ако имате право на достъп до услугите за подпомагане на жертвите на престъпления, осигурявани от организация за подкрепа на жертвите на престъпления, ще бъдете информиран за това преди първото Ви изслушване. В известието да се явите на изслушването ще се съдържа и информация за тези услуги за подкрепа и ще бъдат включени адресите на съответните организации за подкрепа на жертвите на престъпления. Освен това ще бъдете информиран за правото Ви да бъдете придружаван от довереник.

Ако сте жертва на сексуално престъпление или домашно насилие, или ако сте малолетно или непълнолетно дете, Вие се считате за особено уязвима жертва. Това означава, че Ви се предоставят допълнителни права; по-специално преди да бъдете изслушан и да дадете показания, трябва да бъдете информиран за това, че:

- ще бъдете разпитан, когато е възможно, от лице от същия пол като Вас;
- можете да откажете да отговорите на въпроси, отнасящи се до подробности за престъплението, например в случай на сексуално престъпление, ако считате, че са необосновани. Възможно е обаче да бъдете задължен да отговорите на тези въпроси, ако показанията Ви са от особено значение за предмета на производството;
- в хода на разследването и съдебния процес Вие имате право на изслушване при специални условия;
- можете да поискате изслушването да се проведе при закрити врата;
- ще бъде информиран в случай на бягството или освобождаването на извършителя;
- по време на изслушването Ви можете да бъдете придружаван от довереник.

Допълнителна информация може да бъде намерена в брошурите, издавани от организациите за подкрепа на жертвите на престъпления, които ще Ви бъдат предоставени от полицията. Можете също така да разчитате на информация за Вашите права, която Ви се предоставя устно.

Не живея в държавата от ЕС, където е извършено престъплението (отнася се както за граждани на ЕС, така и за граждани на трети държави). Как са защитени моите права?

Директива 2012/29/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. за установяване на минимални стандарти за правата, подкрепата и защитата на жертвите на престъпления и за замяна на Рамково решение 2001/220/ПВР на Съвета гарантира, че жертвите се ползват от сходни права във всички държави — членки на ЕС. Тези права се прилагат независимо от гражданството Ви като жертва.

За да се улесни съобщаването на престъпления в случаите, когато такова е извършено в друга държава — членка на ЕС, жалбите, отнасящи се до такова престъпление, подадени в държавата по местопребиваване на жертвата, се предават на компетентния орган в другата държава членка от прокурора.

В хода на наказателното производство се предоставя и право на безплатни услуги по писмен превод.

Ако съобща за престъпление, каква информация ще получавам?

В качеството си на жертва трябва незабавно да бъдете уведомен за Вашите права. Тази информация включва:

- Вашите права в хода на наказателното производство;
- данните за контакт на организациите за подкрепа на жертвите на престъпления и услугите, предоставяни от тях;
- възможността да се претендира за обезщетение от извършителя;
- възможността да се подаде молба за обезщетение от държавата;

Ако имате право на достъп до [услуги за подпомагане на жертвите на престъпления](#), осигурявани от организация за подкрепа на жертвите на престъпления, ще бъдете информиран за това преди първото Ви изслушване. В известието да се явите на изслушването ще се съдържа и информация за тези услуги за подкрепа и ще бъдат включени адресите на съответните организации за подкрепа на жертвите на престъпления. Освен това ще бъдете информиран за правото Ви да бъдете придружаван от довереник. Допълнителна информация може да бъде намерена в листовките или брошурите, издавани от организациите за подкрепа на жертвите на престъпления, които могат да Ви бъдат предоставени от полицията. Можете също така да разчитате на информация, която Ви се предоставя устно.

Ако е нарушена сексуалната Ви неприкосновеност, преди да бъдете изслушан и да дадете показания, имате право да бъдете информиран за следните права:

- правото да бъдете разпитан, когато е възможно от лице от същия пол като Вас;
- правото да откажете да отговаряте на въпроси, отнасящи се до подробности за сексуално престъпление, ако считате, че те са необосновани. Можете обаче да бъдете задължен да отговорите на въпросите, ако свидетелските Ви показания са от особено значение за предмета на производството.
- правото на изслушване при специални условия в хода на разследването и процеса;
- правото да поискате изслушването да се проведе при закрити врата;

След като сте съобщили за престъплението, ще получите писмено потвърждение за подадения от Вас сигнал. Това ще включва референтен номер. Ако се обадите в компетентния полицейски участък и посочите този референтен номер, можете да говорите със служителя, който отговаря за Вашия случай. Можете също така да използвате полицейския референтен номер за контакт с прокурора, който се занимава с Вашето дело.

Прокуратурата ще Ви информира за всички важни развития в хода на процеса. Така например ще бъдете уведомен, ако органите решат да не пристъпят към наказателно преследване или смятат да разпоредят алтернативни мерки по отношение на обикновено наказателно производство. Имате право да се запознаете с преписките.

Ако сте подали предварително искане да получите тази информация или сте били конституиран като граждански ищец, съдът ще Ви информира за датата и мястото на провеждане на изслушването.

Ако сте жертва на домашно насилие, били сте изложен на насилие или опасна заплаха в резултат на умишлени престъпни деяния, нарушена е сексуалната Ви неприкосновеност, личната Ви зависимост е била използвана при извършването на такова престъпление или ако сте особено уязвим, автоматично ще бъдете уведомен от органите в случай на освобождаването или бягството на извършителя от задържане под стража в досъдебното производство. В други случаи ще бъдете информиран за такива развития, ако сте поискали това. В предоставената от полицията и прокурора информация трябва да са включени съответните мотиви за освобождаването и да е посочено дали на извършителя не са наложени по-леки мерки като алтернатива на задържането под стража.

При поискване ще бъдете незабавно информиран и в случай на бягство или освобождаване на извършителя от затвора, както и за първия случай, в който извършителят е получил право да напусне мястото за задържане без надзор. Също така ще бъдете уведомен за задържането на извършител, който е избягал. Ако при освобождаването на извършителя са му наложени условия, свързани със защита на жертвата, Вие също ще бъдете информиран за тях.

Имам ли право на безплатен устен или писмен превод (когато се свържа с полицията или с други органи или по време на разследването и съдебния процес)?

Ако не говорите достатъчно добре немски език, имате право да ползвате безплатно услуги за устен превод. Тези услуги ще Ви бъдат предоставени по време на разпита или изслушването. Вие също така имате право на писмен превод на важни части от преписката.

Услугите за подпомагане на жертвите на престъпления включват подпомагане на превода и се финансират от Федералното министерство на правосъдието.

По какъв начин компетентният орган ще гарантира възможността ми да разбирам и да бъда разбран (ако съм дете; ако имам увреждане)?

Винаги трябва да получавате правни указания, а разпитите трябва да се провеждат така, че да разбирате. Следователно органът трябва да пригоди указанията и въпросите към нуждите и способностите на жертвата. След като Ви бъдат дадени указания, ще бъдете попитан дали сте разбрали всичко.

Ако не говорите достатъчно добре немски език, имате право да ползвате безплатно услуги за устен превод. Тези услуги ще Ви бъдат предоставени по време на разпита или изслушването. Вие също така имате право на писмен превод на важни части от преписката.

В помощ на жертви, които са глухи или неми, трябва да присъства преводач на жестомимичен език. Ако е необходимо, ще Ви бъде предоставен вариант да общувате писмено или по друг подходящ начин.

Когато се прави оценка дали дадена жертва следва да се разглежда като особено уязвима, което представлява статут, свързан със специални права, се вземат предвид всички увреждания. Такива увреждания могат да бъдат обезщетени чрез правото да ползват правна помощ.

Услуги за оказване на подкрепа на жертвите на престъпления

Кой оказва подкрепа на жертвите на престъпления?

Можете да се свържете с организация за подкрепа на жертвите на престъпления. Съществуват специални организации за жертви на домашно насилие и побой, жертви на трафик на хора и непълнолетни жертви. За да се помогне на жертвите да се свържат с подходящата организация, е създадена гореща телефонна линия за жертвите на престъпления, финансирана от Федералното министерство на правосъдието (0800 112 112 и <http://www.opfer-notruf.at/>), която предоставя безплатна денонощна подкрепа.

Определени жертви имат право да ползват услуги за подпомагане на жертвите на престъпления.

Ако сте жертва на домашно насилие или побой, ще получите подкрепа от специализирани организации, като например Центъра за интервенция при случаи на домашно насилие (*Interventionsstelle gegen Gewalt in der Familie*) или центрове за защита от насилие (*Gewaltschutzzentren*). Ако полицията е издала ограничителна заповед, тази информация ще бъде предадена на местния център за интервенция при случаи на домашно насилие или местния център за защита от насилие. Служителите на тези организации ще се свържат с Вас и ще Ви предложат подкрепа, включително ще изготвят план за защита и ще Ви предоставят правна консултация (по-специално относно попълването на молба за временно разпореждане) и психосоциална подкрепа.

Можете да се свържете директно с Центъра за интервенция или с някой от центрове за защита от насилие. Не трябва да изчаквате, докато полицията предприеме действия или съобщите за престъпление.

Полицията ще ме насочи ли автоматично към услуги за подпомагане на жертвите?

Ако сте жертва на домашно насилие или побой, ще получите подкрепа от специализирани организации, като например Центъра за интервенция при случаи на домашно насилие (*Interventionsstelle gegen Gewalt in der Familie*) или центрове за защита от насилие (*Gewaltschutzzentren*). Ако полицията е издала ограничителна заповед, тази информация ще бъде предадена на местния център за интервенция при случаи на домашно насилие или местния център за защита от насилие. Служителите на тези организации ще се свържат с Вас и ще Ви предложат подкрепа, включително ще изготвят план за защита и ще Ви предоставят правна консултация (по-специално относно попълването на молба за временно разпореждане) и психосоциална подкрепа.

Във всички други случаи, моля, свържете се сам със съответната организация за подкрепа на жертвите на престъпления.

По какъв начин се защитава неприкосновеността на личния ми живот?

В качеството си на жертва Вие имате различни права, които във възможно най-голяма степен гарантират защитата на неприкосновеността на личния Ви живот, независимо от принципа на публичния характер на съдебните производства.

Така например имате право като адрес за връчване да представите адрес, който се различава от действителния Ви домашен адрес. Съдът трябва също така да гарантира, че в качеството Ви на свидетел няма да бъдат разкривани обстоятелства от личен характер.

По време на заседанието е забранено съдържанието на преписките да се публикува, да се правят радио- или телевизионни записи или предавания, или да се правят видеозаписи или снимки.

Ако е необходимо да се защити неприкосновеността на личния живот на жертвите и свидетелите, е възможно процесът да се проведе при закрити врата.

Ако сте жертва на сексуално престъпление, имате правото да откажете да отговаряте на въпроси относно определени подробности за инцидента, освен ако въпросните подробности не са от съществено значение за производството. В изключителни случаи, ако разкриването на Вашата самоличност би изложило Вас или други лица на сериозен риск, е възможно да дадете показания дори анонимно. Когато дават показания пред съда, свидетелите могат дори да променят външния си вид, за да бъдат неразпознаваеми (при условие че това все пак дава възможност да се вижда изражението на лицето им).

Трябва ли да съобщя за извършването на престъплението, преди да получа възможност за достъп до подпомагане на жертвите?

Не е необходимо да съобщите за извършване на престъпление, за да получите достъп до услугите за подпомагане на жертвите на престъпления. Това означава, че можете да се свържете с организация за подкрепа на жертвите на престъпления, преди да сте съобщили за престъпление. Тази организация може да Ви помогне в процеса на съобщаване на престъплението, ако е необходимо.

Достъпът до услугите, предлагани от горещата телефонна линия за жертви на престъпления (+0800 112 112), също Ви се предоставя независимо от това дали сте съобщили за престъпление.

Лична защита, ако съм в опасност

Какви видове защита са на разположение?

Съществуват различни видове защита на свидетели, при които се предлагат различни нива на защита в зависимост от заплахата, на която е изложен свидетелят. Защитата на свидетелите от охранителната полиция например включва превантивни и защитни елементи, като например увеличаване на патрулите, лична охрана на свидетелите или настаняването им в места за защита на свидетели. Най-всеобхватната форма на защита е включването в програмата за защита на свидетели.

Кой може да ми предложи защита?

Охранителните органи отговарят за осигуряване на личната защита на свидетелите и жертвите.

Подкрепа и консултации се предоставят от организациите за подкрепа на жертвите на престъпления. Съществуват специални организации за жертви на домашно насилие и побой, жертви на трафик на хора и непълнолетни жертви. За да се помогне на жертвите да се свържат с подходящата организация е създадена гореща телефонна линия за жертви на престъпления, финансирана от Федералното министерство на правосъдието (0800 112 112 и <https://www.opfer-notruf.at/>), която предоставя безплатна денонощна подкрепа.

Някой ще извърши ли преценка на моя случай, за да провери дали съм изложен на риск от нанасяне на други вреди от страна на извършителя на престъплението?

Ако в хода на производството бъдат установени нови обстоятелства (например в резултат на получена информация от организация за подкрепа на жертвите на престъпления), прокурорът или съдът трябва да документират новата оценка и действително да Ви предоставят правата, свързани с Вашия статут на особено уязвима жертва.

Някой ще извърши ли преценка на моя случай, за да провери дали съм изложен на риск от нанасяне на други вреди от страна на системата за наказателно правосъдие (по време на разследването и съдебния процес)?

Криминалната полиция, прокуратурата и съдът са задължени да обърнат необходимото внимание на интересите и уязвимостта на жертвите. Всички органи, участващи в наказателното производство, трябва да зачитат личното достойнство на жертвите в хода на процеса и техния интерес да получат защита на неприкосновеността на личния си живот. Това общо задължение за защита на интересите на жертвата включва също избягване на всяка вреда по отношение на жертвата в резултат на самото наказателно производство. Това се гарантира и чрез специалните права на жертвата, например на изслушване при специални условия или провеждане на процеса при закрити врата, както и чрез забрана за разкриване на снимки или лични данни на жертвата.

Каква защита се предлага за особено уязвимите жертви?

Жертвите на сексуални престъпления и домашно насилие и всички жертви, които са малолетни или непълнолетни деца, се считат за особено уязвими.

Този статут може да бъде предоставен и на всички други жертви въз основа на тяхната възраст, психическо състояние, здраве, както и въз основа на характера и специфичните обстоятелства на престъплението.

Освен правата, с които разполагат всички жертви, особено уязвимите жертви разполагат и с правото да бъдат разпитани, когато това е възможно в хода на разследването, от лице от същия пол. Те могат да откажат да отговарят на въпроси относно подробности за престъплението, ако сметат, че описанието на тези подробности е необосновано, или да отговарят на въпроси относно обстоятелства от изключително личен характер. По време на разследването и процеса, на особено уязвимите жертви ще бъде предоставена възможност да бъдат изслушани при специални условия, ако те поискат това. Те могат да поискат процесът да се провежда при закрити врата. По време на изслушването особено уязвимите жертви винаги могат да бъдат придружавани от довереник.

Особено уязвимите жертви незабавно трябва да бъдат информирани в случай на освобождаване или бягство на извършителя при задържане или от задържане под стража в досъдебното производство. При поискване те ще бъдат информирани в случай на освобождаването или бягството на извършителя от затвора, както и при първия случай, в който извършителят е получил право да напусне мястото за задържане без надзор.

Не съм пълнолетен — имам ли специални права?

Жертви, които са малолетни или непълнолетни деца, винаги се считат за уязвими жертви.

В хода на разследването те имат право, когато е възможно, да бъдат разпитвани от лице от същия пол. Те могат да откажат да отговарят на въпроси относно подробности за престъплението, ако сметат, че описанието на тези подробности е необосновано, или да отговарят на въпроси относно обстоятелства от изключително личен характер. По време на разследването и процеса, на особено уязвимите жертви ще бъде предоставена възможност да бъдат изслушани при специални условия, ако те поискат това. Малолетни или непълнолетни деца, чиято сексуална неприкосновеност е била нарушена, винаги трябва да получават възможност за изслушване при специални условия. Те могат да поискат процесът да се провежда при закрити врата. По време на изслушването те могат да бъдат придружавани от довереник.

Особено уязвимите жертви незабавно трябва да бъдат информирани в случай на освобождаване или бягство на извършителя при задържане или от задържане под стража в досъдебното производство. При поискване те ще бъдат информирани в случай на освобождаването или бягството на извършителя от затвора, както и при първия случай, в който извършителят е получил право да напусне мястото за задържане без надзор.

Член на семейството ми е починал вследствие на престъпление — какви са правата ми?

Ако някой от посочените: Ваш съпруг или регистриран партньор, партньор на семейни начала, деца, родители или баби и дядовци, внуци, сестра, брат или друго лице на издръжка, е бил убит в резултат на престъпно деяние, имате право на услуги за подпомагане на жертвите на престъпления. Имате право на тези услуги и ако вследствие на престъпление е починал друг Ваш роднина и Вие сте станали свидетел на престъплението.

Ако в резултат на такова престъпление е починало лице, на чиято издръжка сте по закон, Вие потенциално имате право на подкрепа съгласно Закона за обезщетяване на жертвите на престъпления. Такива искания за подпомагане се разглеждат от Федералната служба за социални въпроси и хора с увреждания (*Bundesamt für Soziales und Behindertenwesen*).

Член на семейството ми е жертва на престъпление — какви са правата ми?

Ако Вашият съпруг или регистриран партньор, партньор на семейни начала, деца, родители или баби и дядовци, внуци, сестра, брат или друго лице на издръжка е станало жертва на насилие, опасна заплаха или сексуално престъпление, имате право на услугите за подпомагане на жертвите на престъпления.

Мога ли да получа достъп до услугите по медиация? При какви условия? Ще бъда ли в безопасност по време на медиацията?

Полицията, прокурорът или съдията трябва да вземат под внимание Вашите интереси и да Ви информират за хода на производството, включително за всички алтернативни мерки по отношение на обикновено наказателно производство,

които се разпореждат в случай на престъпления с ниска и средно ниска степен на обществена опасност. Ако прокурорът предвижда такива алтернативни мерки, той трябва да Ви предложи възможността да дадете мнението си, когато това е необходимо, за да бъдат защитени Вашите права и интереси, и по-специално правото Ви на обезщетение.

Прокурорът може да се обърне към обучени медиатори от съответните организации, които да окажат подкрепа на извършителите и жертвите посредством медиация. Медиацията може да започне само с Ваше съгласие, освен ако посочените от Вас причини за отказ от медиация са недопустими в контекста на наказателното производство. Ако извършителят е на възраст под 18 години, съгласието Ви не е необходимо.

В процеса на медиация можете да се включите при желание от Ваша страна. Вашите интереси ще бъдат зачитани. Когато е подходящо да защитите интересите си, и по-специално правото си на обезщетение, ще бъдете поканен да направите изявление.

По време на процеса на медиация имате право да бъдете придружаван от довереник. При първа възможност трябва да бъдете информиран за правата си и за подходящите организации за подкрепа на жертвите на престъпления.

Къде мога да намеря закона, в който са посочени моите права?

Правата на жертвите в наказателното производство се уреждат от Наказателно-процесуалния кодекс (*Strafprozessordnung (StPO)*). Можете да получите безплатен достъп до Наказателно-процесуалния кодекс и до всички други закони от [Правна та информационна система на Република Австрия](#).

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Последна актуализация: 03/04/2019